НАРОДНО СЪБРАНИЕ
48-354-04-5
Дата 04 : 01 2023 г.

ЧРЕЗ

Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
48-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО

Г-Н ДЕЛЯН ДОБРЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ЕНЕРГЕТИКА

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 80, ал. 1 от ПОДНС, внасяме предложение за изменение и допълнение на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетика, № 48-254-01-93 внесен от Делян Добрев и група н.п. на 9.12.2022 г, приет на първо гласуване на 22.12.2022 г., както следва:

1. В § 4, се създава т. 3 със следното съдържание:

3. Създава се ал. 7:

„(7) Лицето, на което е издадена лицензия за организиране на борсов пазар за електрическа енергия, организира борсов пазар на гаранции за произход.“

2. В § 16 се създава т. 9 със следното съдържание:

9. Създава се ал. 13:

„(13) С цел гарантиране сигурността на електроенергийната система, за срока на действие на временната схема на присъединяване операторът на електропреносната мрежа може да налага ограничения при ползването на обекта. В тези случаи операторът на електропреносната мрежа не носи отговорност за вреди, претърпени от собственика на обекта в резултат на наложените ограничения.“

3. В § 18, в чл. 117 се създава ал. 12:

„(12) С цел гарантиране сигурността на електроенергийната система, за срока на действие на временната схема на присъединяване операторът на електропреносната мрежа може да налага ограничения при ползването на обекта. В тези случаи операторът на електропреносната мрежа не носи отговорност за вреди, претърпени от собственика на обекта в резултат на наложените ограничения.“

4. В § 20 се създава т. 9 със следното съдържание:

9. Създава се т. 73:

73. „Борсов пазар на гаранции за произход“ е съвкупността от всички организирани пазарни сегменти, оперирани и администрирани от оператора на борсовия пазар, на които се сключват сделки с гаранции за произход.“

5. В преходните и заключителните разпоредби се създава § 23:

§ 23. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г., бр. 15, 59, 68 и 109 от 2013 г., бр. 33 от 2014 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2014 г. – бр. 65 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 35, 56 и 100 от 2015 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 38 и 91 от 2018 г., бр. 41 от 2019 г., бр. 65 от 2020 г., бр. 9 и 21 от 2021 г., бр. 42 и 102 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 20, ал. 2, т. 4 думата „повърхностни" се заличава.

2. В чл. 21, ал. 1 думата „повърхностни" се заличава.

3. В § 1 от допълнителните разпоредби:

а) в точка 8 думите „енергия, съхранявана под формата на топлина под повърхността на твърдата почва - “, както и думите „енергия, съхранявана под формата на топлина в повърхностните води - хидротермална енергия“ се заличават.

б) създават се т. 43 - 47:

„43. „Геотермална енергия” е енергия, получена от повърхностни или подземни естествено нагрети пари, течности или геоложки образувания, която постоянно се възстановява от естествените процеси и представлява поток от топлина от земните недра.“

44. “Геотермалната система” е технология, извличаща и използваща геотермална енергия за отопление, охлаждане и/или производство на електрическа енергия.

45. „Нискотемпературна геотермална енергия“ е геотермална енергия, с температура до 30°C включително.

46. „Среднотемпературна геотермална енергия“ е геотермална енергия, с температури над 30°C и до 90°C включително.

47. „Високотемпературна геотермална енергия“ е геотермална енергия, с температури над 90°C.

ВНОСИТЕЛИ:

Денчо Добрев

Теменужка Петкова

МОТИВИ:

Предложените изменения имат за цел иницииране на процес за промяна на законодателството, което е свързано с реформите и инвестициите в Националния план за възстановяване и устойчивост. По-конкретно, касае се за планираната инвестиция (C4.I7:) за проучвателни дейности и разработване на пилотен проект за комбинирано производство на топлина и електричество от геотермални източници.

На европейско ниво дефиницията за геотермална енергия попада в обхвата на Директива 2009/28/ЕО за възобновяемите енергийни източници, по-конкретно в чл. 2, т.А и т.В. Впоследствие, при актуализацията на Директивата – ((ЕС) 2018/2001), в преамбюла, в т. 46 има допълнен текст относно геотермалната енергия.

С изменението и допълнението на ЗЕВИ с доразвиването на съществуващата дефиниция за геотермална енергия и включването на текстове с дефиниции за нискотемпературна, среднотемпературна и високотемпературна геотермална енергия ще се поставят основите за предстоящи промени в законодателството, съобразени с националния потенциал за извличане и използване на геотермална енергия. Те следва да бъдат базирани на експертен подход и да позволят навлизането на геотермалната енергия в обществото чрез актуализация на законови и подзаконови нормативни актове.

Геотермалната енергия е важен местен възобновяем енергиен източник, който отделя малко или почти нулеви въглеродни емисии при оползотворяване. Геотермална енергия от една страна представлява енергийния и топлинен запас в скалните формации на различна дълбочина, а от друга страна е постоянен поток от топлина от земните недра, който не задължително има връзка с подземните води.

Най-силната страна на геотермалната енергия е, че тя може да бъде разглеждана като базова мощност и да работи целогодишно, т.к. е неизчерпаема и е в следствие протичащите физико-химичните процеси в ядрото на нашата планета.

Ефектите от геотермалната енергия могат да бъдат разнообразни и оползотворяването на този въглероднонеутрален национален ресурс ще създаде условия за ефективно бъдещо използване на нейния потенциал за производство на топлина и електричество чрез иновативни системи, осигуряващи чиста енергия за бита, промишлеността, земеделието, балнеологията и туризма.

В Плана за възстановяване и устойчивост е посочено, че са необходими изменения в регулаторната рамка и премахване на основните пречки за развитието на геотермалната енергия като възобновяем енергиен източник до края на 2022 г. Следователно считаме че дефиницията в ЗЕВИ ще даде тласък на необходимите следващи стъпки.

Очаквани резултати от прилагането на изменението за геотермалната енергия:

- Ще се даде ясно определение на геотермалната енергия, което впоследствие ще подпомогне и обособяването на собствеността върху геотермалните ресурси, за да се осигури подходяща бизнес среда и за да бъдат приети съответните разпоредби.
- Ще подпомогне бъдещите законодателни изменения по отношение определянето правата за ползване за геотермални находища и ще регламентира търсенето и проучването.
- Ще предостави базовата терминологична правна рамка за идентифициране, проучване и експлоатация на геотермални технологии;
- Ще улесни бъдещите административни процедури за използване на геотермална енергия, които трябва да бъдат рационализирани.

Създаването на обективен, прозрачен и недискриминационен пазар за гаранции за произход е заложено в Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, съгласно която държавите-членки са задължени да предприемат стъпки към насърчаване на производство на електроенергия от възобновяеми източници, изразено в по-висок дял от общото потребление.

С оглед на нарастващия стремеж на европейските компании (особено от енергийноинтензивните индустрии) към постигане на нисковъглероден отпечатък, гаранциите за произход се превръщат в популярен инструмент за насърчаване на производството и потреблението на ВЕИ енергия, като същевременно гарантират произхода й.

Европейската практика насочва към необходимостта от създаване на единен организиран пазар за гаранции за произход. Доколкото организираният пазар е обект на регулирана система, характеризира се с по-висока ликвидност и нисък риск за пазарните участници, като същевременно нивото на информираност и прозрачност гарантира интересите на търговските участници, пазарът на гаранциите следва да бъде регламентиран и организиран от притежаващия лиценз оператор на местно ниво.

ВНОСИТЕЛИ:

Делян Добрев

Геменджика Пенкова